

Antikrist

RUED LANGGAARD
versus **CARL NIELSEN**

RUED LANGGAARD FESTIVAL
Opera, koncerter, foredrag og film

Ribe, den 3.-6. september 2015

Læs mere og køb billetter på
www.langgaardfestival.dk

Program

Torsdag den 3. september

**Carl Niensens
musikalske Danmark**

Kl. 15.00

Det Gamle Rådhus i Ribe

Ved Karsten Eskildsen. Gratis

**Carl Nielsen, vor store
Komponist – Festivalåbning**

Kl. 16.30 Domkirkepladsen

Carl Niensens enkle folkelige sang
overfor Langgaards mere kunstfær-
dige – samt hans absurde sider.

Intro til *Antikrist*

Kl. 19.00 Det Gamle Rådhus

Ved Jens Cornelius. Gratis

Antikrist

Kl. 20.00 Domkirken

Entré 250 kr.

Fredag den 4. september

**Kl. 11.40: Fællesteme
på Ribe Katedralskole**

Esbjerg Ensemble. Gratis

Carl Nielsen – Laub – Opgør

Kl. 15.00 Domkirken

Philip Smith-Madsen, orgel
Birgitte Ebert, orgel. Entré 120 kr.

Skal det absolut være Carl ...

Kl. 20.00 Sct. Catharinæ

Berit Johansen Tange, klaver
Lars Egegaard Sørensen, lysdesign
Esben Tange, koncept og fortælling
Entré 120 kr.

Stemmer i Domkirken

Kl. 22.30 Domkirken

Bo Gunge: Uropførelse af nyt værk

Birgitte Ebert: Orgel

Lotte Bille Glæsel: Orgel

Benjamin Friis Nielsen: Klaver

Entré 60 kr.

Lørdag den 5. september

Den store mester kommer

Kl. 11.00 Sct. Catharinæ

Johannes Søe Hansen, violin og

Christina Bjørkøe, klaver.

Sange i Klostergården

Kl. 12.00 Sct. Catharinæ

Klostergård

Elisabeth Fischer Jessen, sopran

Anette Signe Pedersen, sopran

Diana Haugland, mezzosopran

Hans Thorslund Andersen, baryton.

Entré for begge koncerter 120 kr.

Antichrist

Kl. 15.00 Seminariehuset

Lars von Trier: *Antichrist* (2009)

Introduktion ved Peter Aalbæk Jen-

sen. Gratis

Intro til *Antikrist*

Kl. 19.00 Det Gamle Rådhus

Ved Jens Cornelius. Gratis

Antikrist

Kl. 20.00 Domkirken

Entré 250 kr.

Søndag den 6. september

Højmesse

**Domkirken kl. 10.00 med musik
af Nielsen og Langgaard**

Kampen for *Antikrist*

Kl. 13.00 Processionsgangen

Foredrag ved Bendt Viinholt Nielsen. Gratis

Humoreske

kl. 15.00 Sct. Catharinæ

Esbjerg Ensemble. Entré 120 kr.

**Fotografering under
koncerterne frabedes venligst**

Billetter

Resterende billetter kan købes ved indgangen ½ time før hver koncert

Adresser

- Ribe Domkirke, Torvet 15, 6760 Ribe
- Sct. Catharinæ Kirke, Sct. Catharinæ Plads 4
- Seminariehuset, Simon Hansens Vej
- Ribe Katedralskole, Puggaardsgade 22
- Det Gamle Rådhus, von Støckens Plads

Se desuden Langgaard-udstillingen i Toldboden på Mellemdammen, ved siden af Quedens Gaard.

Rued Langgaard Festival i Ribe er arrangeret af Rued Langgaard Selskabet. Se mere om selskabet og bliv medlem på www.ruedlanggaardselskabet.dk

Hjertelig tak til fonde og sponsorer, der er med til at gøre Rued Langgaard Festival 2015 mulig:

Wilhelm Hansen Fonden, Augustinus Fonden, Ribe Domkirke, Beckett-Fonden, DOKS' Gramex. Langgaard-Fonden, Statens Kunstfonds Musikdramatiske Udvalg, Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for musik, Carl Nielsen og Anne Marie Carl-Nielsens Legat, Esbjerg Kommune, Toyota-Fonden, A.P. Møllers Fond, Knud Højgaards Fond, Therkel Jørgensens Fond, Oticon Fonden og Frøs Herreds Sparekasse.

STATENS KUNSTFOND

Ribe Byferie, Den Gamle Arrest, Danhostel Ribe, Sct. Catharinæ Kirke og Ribe Musikforening.

Mediepartner:

Livgivende spændinger

Jeg vil ikke være kontrapunktindterper

Sådan lød Carl Niensens afskedssalut, efter at han i cirka en måned i vinteren 1907 havde undervist det 13-årige vidunderbarn Rued Langgaard i den musikteoretiske disciplin kontrapunktlære. Den egentlige kompositionsundervisning tog Rued Langgaards far Siegfried sig af, og Carl Nielsen, der allerede var en af Danmarks førende komponister, blev snart træt af at spille en perifer rolle i undervisningen af den talentfulde komponistspire. Derefter blev Carl Nielsen i tiltagende grad lagt for had i det Langgaardske hjem. Ikke mindst fordi Carl Nielsen i de kommende år blev bannerfører for et moderne, antiromantisk musiksyn, der står i direkte opposition til den følelæsspændte romantiske musikæstetik, som Rued Langgaard og familie hyldede.

Carl Nielsen, der er opvokset i små kår på landet, var en søn af folket og kom i 1890'ernes København til at repræsentere en ny tidsånd, præget af frejdig fremskridtstro. Så da den radikale avis Politiken nytårsdag 1901 åbnede døren til det nye århundrede, var det blandt andet ved på forsiden at trykke den da 35-årige Carl Niensens nykomponerede *Festpræludium*, der med selvsikre skridt og uden føleri intonerer en ny tid.

Rued Langgaard, der er født 28 år senere end Carl Nielsen, voksede til gengæld op i et tilbageskuende klunketidshjem, hvor arven fra 1800-tallet blev holdt i hævd. Så da Langgaard, der også hurtigt udviklede sig til at blive en fremragende organist, i 1913 som 19-årig skrev *Preludio patetico* til opførelse på det store koncertorgel i Berliner Filharmonien, var det med frådende patos og i en stort anlagt romantisk stil.

I artiklen *Musikalske problemer* (1922) harcelerer Carl Nielsen over en af Langgaards husguder – Wagner –, hvis stil Carl Nielsen opfatter som »überschwänglich« (overlæst), og han argumenterer for, at tidens komponister skal skabe en mere jordnær og renfærdig enkel musik:

Man må vise de overmætte, at et melodisk Terzspring bør betragtes som en Guds Gave, en Kvart som en Oplevelse og en Kvint som den højeste Lykke. Tankeløst Fraadseri undergraver Sundheden. Vi ser altså, at det er nødvendigt at vedligeholde Forbindelsen med det oprindelige.

Afstanden til Langgaards kunstneriske mål er slående. Allerede i 1910 som 17-årig skriver Langgaard med højstemt selvfølgelighed:

Jeg vil at min Kunst må blive hellig, rent aandelig. De jordiske Sphærer er mig for lave, de menneskelige Følelser saa længe de klæber ved legemet, for ufuldkomne.

Og da Carl Nielsen i 1916 sætter en ny dagsorden for musiklivet med den voldsomt vitalistiske *Symfoni nr. 4 Det Uudslukkelige*, står det i skærende kontrast til Rued Langgaard, der samtidigt arbejder på det symbolistiske storværk *Sfærernes Musik*, hvor han fortæber sig i dødsfantasier.

Tidsånden arbejdede for Carl Niensens musik og imod Rued Langgaards. Efter den anden, succesfulde opførelse af *Symfoni nr. 4* konstaterede Nielsen:

Publikum var ovenud begejstrede ... og jeg følte, for en Gangs Skyld, at jeg kan komme til at betyde noget for mit Land i Fremtiden.

Derimod er der ingen udsigt til, at Rued Langgaard kan få opført værker som *Sfærernes Musik* i Danmark. Og Rued Langgaards mor Emma, der efter faderens død er den, der står Rued Langgaard nærmest, noterer i sin dagbog:

... arme Rud, det er ikke let at være Kunstner nu. Overalt »Ragnarok«. Det »Uudslukkelige« truer med at fortære al sund Sands i København.

Som tiden går, dannes der et mønster. Carl Nielsen kommer til at danne skole for nye generationer af danske komponister, hvorimod Rued Langgaard i tiltagende grad bliver isoleret. Og da det Det Kongelige Teater gentagne gange afviser at opføre operaen *Antikrist*, der er et hovedværk for Rued Langgaard, resulterer det i en dyb personlig krise, hvor Carl Nielsen efterhånden dæmoniseres. For i takt med at Rued Langgaard føler sig vraget af det etablerede danske musikliv, får Carl Niensens musik status af national musik. Set i Langgaards optik bliver Carl Nielsen symbol på alt det, der ikke lykkes for ham selv.

Der føjes spot til skade, da Rued Langgaard i 1940 bliver domorganist og kantor i Ribe Domkirke. For ikke nok med at Carl Niensens kone Anne Marie Carl-Nielsen har lavet kirkens tre store bronzedøre, hun brugte også sin mand som model. Så når Rued Langgaard passerede den såkaldte »Kathoved-port«, blev han i flere af dørens felter konfronteret med synet af Carl Nielsen i skikkelse af en palmeviftende jøde ved indtoget i Jerusalem. Og det siges, at Rued Langgaard kommenterede med et vrissent »føj«.

Carl Nielsen m.fl. på Kathoveddøren til Ribe Domkirke.
Anne Marie Carl-Nielsen 1904 (gipsafstøbning).

Rued Langgaards had til Carl Nielsen kulminerer i sommeren 1948 med det rablende, tragikomiske korværk *Carl Nielsen, vor store Komponist*, der skal »Repereteres i al Evighed«, og hvor Langgaard i forordet opregner sine plager: »Betale i 40 aar for at blive skældt ud i Carl Nielsen Pressen... Betale for Carl Nielsen i Radio ... Betale for om Sommeren at sidde i Urnehallen!«

Allerede i Carl Niensens levetid gjorde Rued Langgaard offentlige udfald mod sin ældre komponistkollega, men Carl Nielsen reagerede klogeligt nok ikke, og selv om begge komponister boede i København, og vi ser bort fra den korte periode i 1907, hvor Carl Nielsen underviste den 13-årige Langgaard, mødtes de kun sporadisk. Og det er kun ganske få af Rued Langgaards værker, Carl Nielsen må formodes at have hørt, så som komponist spiller Langgaard ikke nogen synderlig rolle for Carl Nielsen.

Derimod er nogle af Langgaards mest betydelige og markante værker

stærkt påvirket af Carl Niensens musik. I både *Afgrundsmusik* for klaver og *Humoreske* for blæsere og militærtrøkke indgår der elementer fra Carl Niensens musikalske verden, men vel at mærke tilført en troldsplint, der får musikken til at dirre af indestængt harme. Og med sin *Symfoni nr. 6 Det Himmelrivende* reagerer Langgaard på sin vis mod Carl Niensens *Symfoni nr. 4 Det Uudslukkelige* med en religiøst farvet ekstatiske musik, der sætter forestillingen om en nært forestående dommedag på den musikalske dagsorden.

Og i *Antikrist* fører Rued Langgaard kampen videre. Her slipper Langgaard alle sin samtids dæmoner løs – Carl Nielsen inklusive, men først og fremmest det egocentriske menneske i alle dets moderne former – ud fra en forestilling om, at alle antikristelige kræfter nu vil gå til grunde i *Alles strid mod Alle*.

Velkommen til

Antikrist – Rued Langgaard versus Carl Nielsen

Rued Langgaard Festival 2015

Esben Tange, kunstnerisk leder

Langgaard- og Vinfestivalbuffet

Torsdag d. 3. og fredag d. 4. sept. tilbyder Brorsonsminde kl. 17-21

Kold hellefisk pocheret i Blond Ale fra Ribe Bryghus. Serv. med avocadocreme

Hjemmerøget kyllingebryst, serveres på blomkålspuré og syltede perleløg

Laksetærte med spinat og tomat

Lakridsbraiseret lammeskank med rodfrugter

Kalvefilet svøbt med salvie og tørret skinke

Gulerodsflan

Broccolisalat med bacon og

solsikkekerner

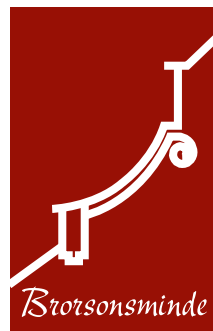
Tomat/spidskåls-salat med feta

Bærtærte

Hertil kaffe/the

Bordreservation tlf. 75 41 10 50

Pr. person kr.
219,-
Børn u. 12 år kr. 109,-

Rued Langgaard – kort

Født 28/7 1893 i København

Død 10/7 1952 i Ribe

Komponist, organist, dirigent, pianist, kontroversiel figur i datidens danske musikliv.

Uropførelse af *Symfoni nr. 1*, »Klippepastoraler« i Berlin med Berliner Filharmonikerne. I de følgende år en række opførelser af især orkestermusik i Tyskland. Forgæves livslang kamp for at få operaen *Antikrist* opført.

Bliver af og til spillet i 1930'erne og 40'erne af Statsradiofoniens orkester.

Bor i barndomshjemmet i Niels Juelsgade i København frem til moderen Emma Langgaards død i november 1926. Tre måneder efter bliver Rued Langgaard gift med Constance Tetens, moderens veninde og hushjælpen igennem de sidste 6 år.

I næsten 30 år forsøger Langgaard at få et embede som organist, men uden held. I 1940 som 47-årig får han sit livs eneste egentlige ansættelse som organist og kantor ved Ribe Domkirke.

Carl Nielsen – kort

Født 9/6 1865 i Nørre Lyndelse, Fyn

Død 3/10 1931 i København

Komponist, militærmusiker, violinist, dirigent, forfatter. Regnes for Danmarks nationalkomponist.

Debutede med sit opus 1, *Suite for Strygere*, i Tivolis Koncertsal i 1888.

Komponerede 6 symfonier, to operaer, 3 solokoncerter og mere end 300 danske sange. Desuden en lang række kammermusikværker, klavermusik og sceneværker.

Stor succes og anerkendelse med *Symfoni nr. 4 Det uudslukkelige*, der uropføres i København 1. februar 1916.

Gift med billedhuggeren Anne Marie Brodersen, med hvem han fik 3 børn. Foruden nogle stykker med andre kvinder. Ægteskabelig krise i 1914 fører til separation i 1919. Forsoning i 1922.

Violinist i Det Kongelige Kapel fra 1889 og dirigent samme sted fra 1904. 2. kapelmester ved Det Kongelige Teater fra 1908. Tager i 1914 sin afsked efter længere tids strid. Karriere som dirigent for blandt andet Göteborg Symfoniorkester.

Skelsættende samarbejde med Thomas Laub om nye folkelige sange tager sin begyndelse i 1914.

International succes i Paris i 1926 med opførelse af blandt andet *Violinkoncert* og *Fløjtekoncert*.

Alvorligt hjertetilfælde i 1922. Sygdommen lægger en dæmper på hans udfoldelser og tager i sidste ende livet af ham.

Koncertprogrammer

Torsdag den 3. september

Carl Niensens musikalske Danmark

Kl. 15.00 Det Gamle Rådhus i Ribe

Ved Karsten Eskildsen

Hvilke omstændigheder gjorde Carl Nielsen til en så markant figur i dansk musik, at andre komponister og musikere i samtid og eftertid – blandt flere som bekendt især Rued Langgaard – formelig stødte sig på ham og oplevede et stærkt modsætningsforhold til denne venlige og omgængelige violinist fra Fyn?

Carl Nielsen, vor store Komponist – Festivalåbning

Kl. 16.30 Domkirkepladsen

Rued Langgaards *Carl Nielsen, vor store Komponist* er et af de mest manisk absurde værker i dansk musikhistorie. Musikken skal ifølge Langgaard »repeteres i al evighed«. Ved denne koncert høres der uddrag af Carl Niensens to operaer *Saul og David* og *Maskarade*, og i en »sang-battle« sættes nogle af Carl Niensens populære fællessange op overfor kunstsange for kor af Rued Langgaard.

Carl Nielsen: *Fest-præludium ved Aarhundredeskiftet* CNW 84 (1900) (2').

Arr. Herbert Møller

Carl Nielsen-protagonist: Uddrag af *Levende musik*

Velkommen: Esben Tange, kunstnerisk leder

Sang-battle

- Carl Nielsen: *Nu lyser Løv i Lunde* CNW 256 (Johannes Jørgensen) (1920)
Prinsens Musikkorps + fællessang
- Rued Langgaard: *Tordner det fra Mørkets Sky* BVN 423 (1951) (1')
Vokalensemble Vest
- Carl Nielsen: *Underlige Aftenluft* CNW 205 (A. Oehlschlæger)
CNW 205 (1914) Prinsens Musikkorps + fællessang
- Rued Langgaard: *Den store Mester kommer* BVN 175 (1922/24/42) (2')
Vokalensemble Vest
- Carl Nielsen: *Tit er jeg glad* CNW 405 (B.S. Ingemann) (1916)
Prinsens Musikkorps + fællessang

- Rued Langgaard: *Gid du ville sønderrive* BVN 310 (1945) (1')
Vokalensemble Vest
- Carl Nielsen: Forspil til syvende billede af *Moderen* CNW 18 (1920)
Prinsens Musikkorps
- Carl Nielsen: *Sangen til Danmark (Som en rejselysten Flaade)* CNW 237
(1920) Prinsens Musikkorps + Fællessang

Carl Nielsen: Forspil til 2. akt af *Saul og David* CNW 1 (1902) (ca. 4')
Arr. for musikkorps

Carl Nielsen: »Hanedans« (1905) fra *Maskarade* CNW 2 (5')
Arr. for musikkorps

Carl Nielsen-protagonist: Uddrag af *Levende musik*

Rued Langgaard: *Carl Nielsen, vor store Komponist* BVN 355 (1948)
Arr. for musikkorps og kor ved Lasse Toft Eriksen (ca. 10')

Vokalensemble Vest og Ribe Domkirkes Kor

Prinsens Musikkorps

Youssef Wayne Hvidtfeldt: Carl Nielsen-protagonist

Dirigent: Lars Ole Mathiasen (Vokalensemble Vest)

Dirigent: Casper Schreiber (Prinsens Musikkorps)

Intro til Antikrist

Kl. 19.00 Det gamle Rådhus

Ved Jens Cornelius

Antikrist

Kl. 20.00 Domkirken

Antikrist er et hovedværk og et smertensbarn for Rued Langgaard. Første version af operaen var færdig i 1923, men da *Antikrist* ikke blev antaget til opførelse af Det Kongelige Teater, arbejdede Langgaard fortsat med nye versioner helt frem til sin død i 1952. Langgaard beskrev *Antikrist* som en »Mysterieopera« og i operaens første fem billeder, *Vildsomhedens Lys – Hof-færdigheden – Håbløsheden – Begærligheden – Alles strid mod Alle*, skildres forskellige sider af »Jegets Storhedsvanvid«, der leder frem til vendepunktet i det sidste billede, *Fortabelsen*.

Langgaards anvisninger til regi og scenografi, der blandt andet indbefatter levende gasflammer, følges for første gang ved opførelserne i Ribe Domkirke.

Rued Langgaard: *Antikrist* BVN 192 (1921-23, omarb.1926-30) (100')

Opera i »Prolog, seks Billeder og en Slutning« (citater: R.L.)
Tekst af komponisten

Lucifer og En stemme: Jørn Pedersen, baryton
Gådestemningens ekko: Trine Bastrup Møller, sopran
Gådestemningen og Løgneren: David Danholt, tenor
Munden, der taler store ord og Dyret i Skarlaget: Magnus Vigilius, tenor
Mismodet: Michael Kristensen, tenor
Den store skøge: Signe Asmussen, sopran
Hadet: Johannes Mannov baryton
Guds stemme: Elof Westergaard

Sangere fra Ribe Kammerkor og Esbjerg Koncertkor
Sønderjyllands Symfoniorkester
Dirigent: Thomas Dausgaard

Iscenesættelse: Esben Tange
Lysdesign og special effects: Lars Egegaard Sørensen
Kostumer: Birthe Hald
Produktionsassistent: Bjørn Ibsen
Korinstruktør og forestillingsleder: Lotte Bille Glæsel

Fredag den 4. september

Humoreske kort

Kl. 11.40 Ribe Katedralskole

Carl Nielsens *Blæserkvintet* fra 1922 er kammermusik af fineste karat og slutter med en variationssats over salmemelodien *Min Jesus, lad mit Hjerte få*. Kort tid efter komponerede Rued Langgaard *Humoreske* for fem blæsere og militærtromme. Musikken er alt andet end uskyldig. Trommen forbliver truende lige til det sidste. (40')

Carl Nielsen: *Fra Kvintet for fløjte, obo, klarnet, horn og fagot* CNW 70 (1922)

- Praeludium – Tema con Variazioni (14')

Rued Langgaard: *Humoreske* Sekstet. Fløjte, obo, engelskhorn, klarinet, fagot og militærtromme BVN 176 (1922-23) (12')

Esbjerg Ensemble

Carl Nielsen – Laub – Opgør

Kl. 15.00 Domkirken

Da Rued Langgaard i 1950 skrev det korte orgelværk *Carl Nielsen – Laub – Opgør*, var Carl Nielsen og kirkemusikkens store reformator Thomas Laub (1852-1927) for længst døde, men deres musikalske idealer gjaldt stadig. Der varmes op til uropførelsen af *Carl Nielsen – Laub – Opgør* med et orgel-battle mellem »Langgaards orgel« og det mindre kororgel, hvorfra der spilles stykker af Carl Nielsen.

Den aldrende Carl Nielsen satte sig med *Commotio* for at skrive en musik renset for subjektive følelser. Med *Preludio patetico* af den unge Rued Langgaard forholder det sig lige modsat.

Tage Nielsen (1929-2003) er født og opvokset i Ribe, hvor han lærte Rued Langgaard at kende.

Rued Langgaard: *Preludio patetico* BVN 55 (1913) (13')

Orgel-battle. Præludier fra Carl Niensens *29 smaa Præludier for Orgel eller Harmonium* CNW 96 (1929) og udvalgte stykker fra kommende udgivelser af Rued Langgaards mindre orgelværker.

- CN: *Præludium XVIII* C-dur
- RL: *Jul* BVN 255 (1930 rev. 1950)
- CN: *Præludium I* F-dur
- RL: *Præludium c-mol* BVN 257 (1941)
- CN: *Præludium XV* A-dur
- RL: *Paaske* BVN 274 (1942)
- CN: *Præludium XXVII* fis-mol
- RL: *Hans Tausen* Præludium ved Afsløringen af Hans Tausens Statue ved Ribe Domkirke BVN 320 (1946)
- CN: *Præludium XI* G-dur
- RL: *Pinsemorgen* BVN 370 (1948)
- CN: *Præludium III* E-dur

Rued Langgaard: *Carl Nielsen – Laub – Opgør* BVN 409 (1950) (2')
Uropførelse

Pause

Carl Nielsen: *Commotio* CNW 99 (1930-31) (24')

Rued Langgaard:

- *Øde Gader* BVN 373 (1949) (3')
- *Langfredag* BVN 263 (1941) (2')
- *Requiem* BVN 306 (1945) (4')

Tage Nielsen: *Lamento – in memoriam Rued Langgaard* (1993) (7')

Philip Schmidt-Madsen, orgel

Birgitte Ebert, orgel (kororglet)

Skal det absolut være Carl ...

Kl. 20.00 Sct. Catharinæ

Carl Niensens succes og hans position som Danmarks nationalkomponist var en torn i øjet på den upågtede Rued Langgaard. De to komponister konfronteres i en dyst på toner fra en række hovedværker for soloklaver. I *Chaconne* og *Tema med Variationer* bygger Carl Nielsen videre på arven fra blandt andre Bach og Brahms. Rued Langgaard er derimod i *Insektarium* og *Afgrundsmusik* inspireret af henholdsvis fantasier om en sydamerikansk klapperslange og dommedagssyner fra *Johannes Åbenbaring*. Og Carl Nielsen spiller også med i Langgaards stykker, men det er ikke for det gode.

Undervejs høres der uddrag af Carl Niensens programmerklæringer fra *Levende Musik* (1925), og der vises billeder af den samtidige J.F. Willumsen.

Rued Langgaard: *Nat paa Sundet* BVN 21 (1907) (2')

Rued Langgaard: *Hél-Sfærernes Musik* BVN 371 (1948) (2')

Carl Nielsen: *Fem Klaverstykker* CNW 81 (1890) (uddrag) (6')

- I *Folketone*
- II *Humoreske*
- III *Arabeske*

Carl Nielsen: *Chaconne* CNW 86 (1916) (11')

Rued Langgaard: *Insektarium* BVN 134 (1917) (10')

- *Forficula auricularia* (Ørentvist): Tempo ad libitum
- *Acridium migratorium* (Vandregræshoppe): Mosso! Mosso!
- *Melnetha vulgaris* (Oldenborre): Rubato
- *Tipula oleracea* (Stankelben)

- *Libellula depressa* (Guldsmed): Presto
- *Anobium pertinax* (Dødningeur): Tempo ad libitum
- *Musca domestica* (Stueflue): Agitato – Langsomt – Tempo I
- *Julus terrestris* (Tusindben): Prestissimo
- *Culex pipiens* (Stikmyg)

Pause

Carl Nielsen: *Thema med Variationer* CNW 87 (1917) (17')

Rued Langgaard: *Afgrundsmusik* BVN 169 (1921-1924) (16')

- Inflexibile mostruoso (strengt, monstrøst)
- Frenetico, quasi rondo

Berit Johansen Tange, klaver

Youssef Wayne Hvidtfeldt, Carl Nielsen-protagonist

Lars Egegaard Sørensen, lysdesign

Esben Tange, koncept og fortælling

Kl. 22.00 Et glas vin i Domkirken

Stemmer i Domkirken

Kl. 22.30 Domkirken

Værket »Stemmer i Domkirken« høres i en helt ny og usædvanlig lytteposition: Med siden til! Dette for at skabe opmærksomhed om musikalsk bevægelse, musikalsk tid og de aftryk, musikken sætter. Vi kommer til at opleve, hvordan musikken flytter sig. Rundt om os og indeni. Langgaard og Nielsen er med, men hovedaktøren er Domkirkens eget rum og instrumenter samt vores lytteevner, forandrings- og forundringsparathed.

Bo Gunge: *Stemmer i Domkirken* (2015) (23') Uropførelse

Komponeret for Domkirkens to orgler samt klaver

Birgitte Ebert: Orgel

Lotte Bille Glæsel: Orgel

Benjamin Friis Nielsen: Klaver

Lørdag den 5. september

Den store mester kommer

Kl. 11.00 Sct. Catharinæ

Både Carl Niensens og Rued Langgaards Sonate nr. 2 for violin og klaver er

nøgleværker for de to komponister. Carl Nielsen var selv violinist og især begejstret for den vægtige 2. sats i sin sonate: »Adagioen af den meget vanskelige sonate op. 35 regner komponisten selv for et af sine bedste stykker. Denne sats er af meget tungsindig karakter, men af og til lysner det dog op ...« (citater: C.N.)

I sin *Sonate nr. 2 Den store Mester kommer* gennemspiller Langgaard temaer fra *Antikrist*, og vi møder Antikrist i nogle af hans skikkelser. Og med brug af sin melodi til Ingemanns salme *Den store Mester kommer* introducerer Langgaard tanken om Gud Fader, der sidder ved smeltediglen og venter på det øjeblik, hvor han kan se menneskeheden i sit eget spejlbillede i det lutrede sølv.

Carl Nielsen: *Sonate nr. 2* CNW 64 (1912) (21')

- Allegro con tiepidezza
- Molto adagio
- Allegro piacevole

Rued Langgaard: *Sonate nr. 2 Den store Mester kommer* BVN 167 (1920-21) (24')

- Poci animato con devozione – Allegro – Frenetico – Poco più tranquillo – Lento rigoroso – Grave – Poco tranquillo – Femminile e virile e con lustro

Rued Langgaard: *Andante Religioso* BVN 407 (1950) (5')

Johannes Søe Hansen: Violin

Christina Bjørkøe: Klaver

Sange i Klostergården

Kl. 12.00 Sct. Catharinæ Klostergård

Carl Niensens folkelige sange møder Rued Langgaards kunstsange i nicherne i Klostergårdens korsgang. Og Carl Nielsen-protagonist kommenterer med uddrag af *Levende musik*. (30')

Carl Nielsen:

- *Jens Vejmand* CNW 137 (1907)
- *Nu er Dagen fuld af Sang* CNW 213 (1914)
- *Jeg ved en Lærkerede* CNW 262 (1924)
- *Du danske Mand* CNW 288 (1906)
- *Den danske Sang er en ung, blond Pige* CNW 271 (1925)
- *Der boede en Mand i Ribe By* CNW 224 (1916)

Rued Langgaard:

4 Sange BVN 67 (1914):

- *Du Blomst i Dug!*
- *Alle de voksende Skygger*
- *Gammel Melodi*
- *En Sommerklang*

Fra *Fem Sange* BVN 103 (1915)

- *Ved Kyrkhult Kirke*
- *Der skinner en Sol*

Elisabeth Fischer Jessen, sopran

Anette Signe Pedersen, sopran

Diana Haugland, mezzosopran

Hans Thorslund Andersen, baryton

Youssef Wayne Hvidtfeldt: Carl Nielsen-protagonist

Antichrist

Kl. 15.00 Seminariehuset

Det er ikke kun Rued Langgaard, der har taget livtag med det onde i form af forestillingen om Antikrist. Lars von Trier ser i sin film *Antichrist* dybt ned i menneskesjælen, hvor et tæt mørke hersker, og hvor det mandlige og kvindelige ligger i åben krig. Sarte sjæle frarådes *Antichrist*.

Lars von Trier: *Antichrist* (2009) (108')

Introduktion ved Peter Aalbæk Jensen

Intro til *Antikrist*

Kl. 19.00 Det gamle Rådhus

Ved Jens Cornelius

Antikrist

Kl. 20.00 Domkirken

Antikrist er et hovedværk og et smertensbarn for Rued Langgaard. Første version af operaen var færdig i 1923, men da *Antikrist* ikke blev antaget til opførelse af Det Kongelige Teater, arbejdede Langgaard fortsat med nye versioner helt frem til sin død i 1952. Langgaard beskrev *Antikrist* som en »Mysterieopera« og i operaens første fem billeder, *Vildsomhedens Lys – Hof-færdigheden – Håbløsheden – Begærligheden – Alles strid mod Alle*, skildres forskellige sider af »Jegets Storhedsvanvid«, der leder frem til vendepunktet i det sidste billede *Fortabelsen*.

Langgaards anvisninger til regi og scenografi, der blandt andet indbefatter levende gasflammer, følges for første gang ved opførelserne i Ribe Domkirke.

Rued Langgaard: *Antikrist* BVN 192 (1921-23, omarb.1926-30) (100')
Opera i »Prolog, seks Billeder og en Slutning« (citater: R.L.)
Tekst af komponisten

Lucifer og En stemme: Jørn Pedersen, baryton
Gådestemningens ekko: Trine Bastrup Møller, sopran
Gådestemningen og Løgnen: David Danholt, tenor
Munden, der taler store ord og Dyret i Skarlaget: Magnus Vigilius, tenor
Mismodet: Michael Kristensen, tenor
Den store skøge: Signe Asmussen, sopran
Hadet: Johannes Mannov baryton
Guds stemme: Elof Westergaard

Sangere fra Ribe Kammerkor og Esbjerg Koncertkor
Sønderjyllands Symfoniorkester
Dirigent: Thomas Dausgaard

Iscenesættelse: Esben Tange
Lysdesign og special effects: Lars Egegaard Sørensen
Kostumer: Birthe Hald
Produktionsassistent: Bjørn Ibsen
Korinstruktør og forestillingsleder: Lotte Bille Glæsel

Søndag den 6. september

Højmesse

Kl. 10.00 Domkirken

Undervejs:

- Carl Nielsen: *Den store Mester kommer* (1917-19) i arrangement (medio 1940'erne) af Rued Langgaard: »Harmoniseret d.v.s. Vredet paa Plads af R. Langgaard« (citater: R.L.).

Kampen for *Antikrist*

Kl. 13.00 Processionsgangen

Foredrag ved Bendt Viinholt Nielsen

Humoreske

Kl. 15.00 Sct. Catharinæ

I både *Afgrundsmusik* og *Humoreske* er Langgaard inspireret af Carl Nielsen, men i stedet for at hylde sin ældre kollega benytter Langgaard anledningen til at tilføje Niensens toner en dæmonisk dimension. Og i *Humoreske* høres der ligesom i Carl Niensens *Symfoni nr. 5* en ondsindet lilletromme, men hvor trommen hos Carl Nielsen må bukke under over for de gode kræfter, forbliver den hos Langgaard truende lige til det sidste.

Der er også positive ligheder imellem de to komponister. I sin *Blæserkvintet* tilføjer Carl Nielsen musikken noget ophøjet åndeligt ved at bygge sidste sats op som en række variationer over salmemelodien *Min, Jesus lad mit Hjerte få*, og i ungdomsværket *Septet* viser Langgaard, at han ligesom Carl Nielsen har en kærlighed til folkelige melodier, idet melodien til *Nu hviler Mark og Enge* spiller en central rolle.

Langgaard: *Septet* Fløjte, obo, 2 klarinetter, 2 horn og fagot BVN 95 (1915) (14')

Carl Nielsen: *Pan og Syrinx* CNW 38 (1917-18). Arrangement (2015) ved Henrik Budde for blæserkvintet og slagtøj (9')

Langgaard: Fra *Afgrundsmusik* BVN 169 (1921-1924). Arrangement (2015) ved Allan Gravgaard Madsen for blæserkvintet og slagtøj. Uropførelse (9') - Inflexibile *mostruoso* (strengt, monstrøst)

Pause

Carl Nielsen: *Kvintet for fløjte, obo, klarinet, horn og fagot* CNW 70 (1922) (27')

- Allegro ben moderato
- Menuet
- Praeludium – Tema con Variazioni

Langgaard: *Humoreske* Sekstet. Fløjte, obo, engelskhorn, klarinet, fagot og militærtromme BVN 176 (1922-23) (12')

De medvirkende

Hans Thorslund Andersen, baryton, er uddannet miljøtekniker fra Frederikshavns Tekniske Skole. Han er amatørkorsanger i Løgumkloster Vokalensemble, Ribe Kammerkor og Ribe Domkirkes Kirkekor.

Signe Asmussen, sopran, er diplom- og solistuddannet fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium hos Keld Thaarup og Bodil Øland. Hun debuterede i 2001 med flotte anmeldelser, men allerede i sin studietid gjorde hun sig bemærket som en alsidig og vidtfavnende sanger. Hun har nu for alvor slået sit navn fast som lied-fortolker, operasanger, oratoriesolist og kammermusiker; et musikerskab, der indbragte hende Aksel Schiøtz-prisen i 2009. Derudover er Signe Asmussen en af de få klassiske sangere, der også mestrer og er dybt engageret i den danske rytmiske musik. Hun er desuden medlem af bestyrelsen for Langgaard-Fonden.

Christina Bjørkø er docent ved Syddansk Musikkonservatorium og Skuespillerskole. Hun er uddannet fra Juilliard School of Music i New York og Det Kongelige Danske Musikkonservatorium, hvorfra hun debuterede i 1997. Hun har siden sin ungdom optrådt som solist og kammermusiker i ind- og udland, deriblandt Nord- og Sydamerika og Asien. Hun har indspillet en lang række cd'er med værker af bl.a. Riisager, Holmboe og Niels Viggo Bonzon, foruden en cd med værker af Carl Nielsen, der i 2009 indbragte hende P2-prisen. Senest har hun indspillet Poul Rovsing Olsens klaverkoncert med Odense Symfoniorkester.

David Danholt, tenor, er uddannet fra Operaakademiet og Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. Han studerer nu hos stemmetræner Klavs Lewinsky. Han har en omfattende koncertvirksomhed som oratorie- og operasanger og optræder på operascener i USA og i Europa, bl.a. på festspilene i Bayreuth, hvor han sang rollen som Claudio i Wagners *Das Liebesverbot*. I 2014 vandt han 1. prisen i den internationale Wagner Konkurrence i Seattle. David Danholt har bl.a. modtaget Reumerts Talentpris og Musik anmelderringens Kunstnerpris, og han medvirker med Signe Asmussen og pianisten Ulrich Stærk på en cd med sange fra Højskolesangbogen.

Thomas Dausgaard er regelmæssigt gæstedirigent hos de ledende orkestre i Europa, Nordamerika og Det Fjerne Østen. Som chefdirigent for Det Svenske Kammerorkester og DR SymfoniOrkestret, som han nu er æresdirigent for, har han været med til at skabe en særlig profil for begge orkestre gennem en rigt facetteret programlægning, udstrakt turnévirkosomhed og et stort antal indspilninger, bl.a. af Rued Langgaards symfonier og orkestermusik. Thomas Dausgaard er udnævnt til chefdirigent for BBC Scottish Symphony Orchestra fra 2016 og er desuden første gæstedirigent for Seattle Symphony Orchestra.

Birgitte Ebert er uddannet i København, Lübeck og Paris med debutkoncert fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i 1990. Hun var 1990-1999 organist ved Hellerup Kirke, indtil hun i 2000 blev domorganist i Ribe. Hun er aktiv som orgelsolist, kammermusiker, kordirigent i ind- og udland og har bl.a. været solist med DRuen og Sønderjyllands Symfoniorkester. Desuden er hun medstifter af og kasserer i Rued Langgaard Selskabet og koordinator af Rued Langgaard Festival.

Esbjerg Ensemble blev oprettet i 1967 som det første professionelle kammerensemble i Danmark. Ensemblet består nu af 11 musikere fra hele verden, fordelt som strykekvartet, blæserkvintet, klaver og slagtøj. Ensemblet har en lang række cd'er

bag sig med værker af bl.a. Beethoven, Mozart, Schostakovitch og Fauré. Mest fremtrædende er dog indspilningerne af dansk musik – Carl Nielsen, Bent Sørensen, Karl Aage Rasmussen og Per Nørgård. Udover koncerter i Danmark er Esbjerg Ensemble ofte at finde på internationale scener – den sidste tid gennem invitationer til bl.a. Festspillene i Bergen, Klangspuren Schwaz, Nordlichter Berlin, to større Taiwan-turnéer og jævnlige koncerter i Nordtyskland.

Karsten Eskildsen er cand.mag. i musik og latin og er tidligere seminarie- og universitetslærer. Han var i ti år leder af H.C. Andersen og Carl Nielsen-enheden ved Odense Bys Museer. Siden har han bl.a. været musikchef for Esbjerg Ensemble, konsulent både ved Syddansk Universitet og Esbjerg Kommune samt forstander for Løgumkloster

Refugium. Lige nu står han foran at skrive en stor Carl Nielsen-biografi under Det Kongelige Bibliotek.

Elisabeth Fischer Jessen, sopran, kommer fra Vejen og er uddannet fra Syddansk Musikkonservatorium med topkarakter i 2015. Hun har i de seneste år været særlig aktiv indenfor lied-genren, hvor hun har optrådt flere steder i Sydjylland. Elisabeth startede sin sangkarriere i DR Pigekorset, hvor hun blev optaget som gæstesanger i 2007. Ved siden

af sine studier ved Syddansk Musikkonservatorium har Elisabeth deltaget aktivt i masterclasses hos bl.a. Henriette Bonde-Hansen, Susanna Eken og John Ramster. Elisabeth modtog ved sin uddannelses afslutning Hr. og Fru Makwarths Legat som særligt talentfuld studerende.

Lotte Bille Glæsel er domkantor ved Ribe Domkirke. Hun er uddannet organist fra Det Jyske Musikkonservatorium i Aarhus og musikleder fra Nordjysk Musikkonservatorium i Aalborg. Efter en årrække som organistassistent ved Vor Frue Kirke i Aarhus blev hun i 2009 ansat i en kombinationsstilling ved Ribe Domkirke, Sct. Catharinæ Kirke, Ribe og Løgumkloster Kirkemusikskole. Hun er desuden fast dirigent for Esbjerg Koncertkor og Ribe Kammerkor.

Bo Gunge er uddannet komponist fra Det Jyske Musikkonservatorium i 1997. Efter ansættelser som musiklærer på Testrup Højskole og teorilærer på Aarhus Universitet arbejder han nu som freelance-komponist, bosiddende uden for Ribe. Værklisten tæller bl.a. en obokonzert, 2 symfonier, en klaverkonzert, et *Requiem* og en lang række kor- og kammermusikværker. Han har skrevet flere værker til Ribe Domkirke bl.a. musik til 4 kirkespil.

Johannes Søb Hansen er siden 1992 1. koncertmester i DR SymfoniOrkestret, ligesom han underviser på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. Han er en flittig kammermusiker sammen med bl.a. Christina Bjørkøe og i Copenhagen Classic og Stadler Kvartetten. Desuden er han jury medlem i både Malko Konkurrencen for dirigenter og Carl Nielsen violinkonkurrencen, som han selv er tidligere vinder af. Han har udgivet en lang række cd'er med musik af bl.a. Holmboe og N.O. Raasted.

Peter Aalbæk Jensen er filmproducent og – sammen med Lars von Trier – medstifter af Zentropa. Han er født i byen Osted på Sjælland og er søn af forfatteren Erik Aalbæk Jensen. Han er uddannet på Statens Filmskole og tog afgang i 1987. På hans CV står der: producer, produktions manager, skuespiller og manuskriptforfatter. I 2001 modtog Peter

Aalbæk sammen med producerne Vibeke Windeløv og Ib Tardini en æres-Bodil for sit arbejde med dansk film.

kes Pigechor.

Diana Haugland, mezzosopran, studerer klassisk sang på tredje år Syddansk Musikkonservatorium i Esbjerg hos Armeen Rasmussen. Hun er aktiv korsanger, men har optrådt som solist ved en lang række koncerter i kirker og i forbindelse med sin uddannelse. Hun underviser i klassisk sang i både Ribe og Esbjerg, bl.a. sangere fra Ribe Domkirkes Pigechor.

Youssef Wayne Hvidtfeldt er uddannet fra Syddansk Skuespillerskole i Odense med afgang i 2014. Han har spillet en lang række større og mindre roller bl.a. på Odense Teater og i film og tv-serier. I 2016 spiller han den mandlige hovedrolle i Pia Marcussens *Sunny Side* på Aarhus Teater.

Michael Kristensen, tenor, debuterede som Spoletta i Puccinis *Tosca* på Det Kongelige Teater, 1994, hvor han siden har sunget partier af Mozart, Wagner, Nielsen, Strauss, Britten m.fl. Han har desuden sunget Alfredo i Johann Strauss' *Flagermusen* på Opera Ireland i 1998. Han har medvirket ved Salzburg Festspillene, på La Monnaie Operaen i Bruxelles og Volksoper i Wien samt ved adskillige koncerter både i udlandet og i Danmark, hvor han jævnligt arbejder sammen med alle symfoniorkestre i et bredt koncertrepertoire fra Händels Messias over Beethovens 9. symfoni til ny musik af blandt andet Peter Bruun. Michael Kristensen medvirker desuden bl.a. på DVD-udgivelsen af *The Copenhagen Ring*.

Philip Schmidt-Madsen vandt i 2011 som den første dansker i 19 år meget overbevisende 1. pris ved Den Internationale Carl Nielsen Orgelkonkurrence og blev yderligere tildelt Commotio-prisen. Schmidt-Madsen er diplomuddannet kirkemusiker 2007 fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium som elev af Professor Bine Bryndorf og med videregående studier ved Hochschule für Künste, Bremen. I 2012 modtog han et stipendiat fra Léonie Sonnings Musikfond til fortsat kunstnerisk udvikling, og i 2012 udkom også hans debut-cd *Outer Darkness* med værker af Nielsen og Langgaard på pladeselskabet Naxos. Han debuterede fra Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums solistklasse i 2013.

Johannes Mannov, basbaryton, har i en årrække været tilknyttet Det Kongelige Danske Musikkonservatorium som lærer og har siden 2012 desuden været ansat som professor i sang ved Hochschule für Musik i Nürnberg. Ved siden af sit pædagogiske virke har han et omfattende kunstnerisk virke både som opera- og oratoriesanger, ligesom han regelmæssigt har sunget i de store koncert- og operahuse i Europa og USA, bl.a. Amsterdams Concertgebouw, London Barbican Centre, Berliner Filharmonien, Leipzig Gewandhaus, ved festivaler i Perth, Edinburgh, Istanbul, Singapore og med samtlige danske landsdelsorkestre. Johannes Mannov er desuden en flittig kammermusiker i Danmark og i udlandet med et vidt-favnende liedrepertoire.

Trine Bastrup Møller, sopran, er uddannet i London på Royal Academy Opera School og National Opera Studio og fra solistklassen på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i København. Hun debuterede på Operaen I 2008 i Monteverdis *L'incoronazione di Poppea* og modtog efterfølgende Reumert Talentprisen. Hun har medvirket i en lang række operaer på Operaen, på Den Ny Opera og Tiroler Landestheater, Innsbruck, og er også aktiv som oratoriesanger bl.a. med de danske landsdelsorkestre. Som medlem af og skaber af kunstnergruppen »Elfenbenstårnet« har hun været med til at skabe nye koncertkoncepter, der blander liedsang med teater og visuel kunst.

Benjamin Friis Nielsen har siden 2010 været ansat som organist ved Sct. Catharinæ kirke i Ribe. Efter at have taget den præliminære organistuddannelse og haft fast stilling som organist i to år, tog han i 2004-05 til London, hvor han var organist ved Den Danske Kirke samtidigt med, at han modtog undervisning hos David Sanger. Benjamin Friis Nielsen afsluttede i 2010 sine studier på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i København på kirkemusiklinjen, hvor han studerede hos professor Hans Fagius og Kurt Levorsen. Sideløbende har han taget improvisationstimer hos Mattias Wager i Stockholm.

Bendt Viinholt Nielsen er musikbibliotekar og musikforsker. Han var ansat i musikforlagsbranchen 1977-84, dernæst i Dansk Musik Informations Center (MIC) og er siden 2003 ansat i Kulturstyrelsen under Kulturministeriet. Desuden er han periodevis tilknyttet forskningsafdelingen ved Det Kongelige Bibliotek. I 1991 udgav han en fortegnelse over Rued Langgaards værker (BVN-fortegnelsen) og i 1993 en Langgaard-biografi, der i 2012 udkom i en udvidet og revideret udgave. I 2000 etablerede Bendt Viinholt Nielsen Rued Langgaard Udgaven, en videnskabelig udgivelsesrække af komponistens værker.

Anette Signe Pedersen, sopran, har denne sommer afsluttet sin bachelor på Syddansk Musikkonservatorium i Esbjerg. Hun har desuden medvirket i bl.a. Vokalensemble Vest, Vor Frelsers Kirkes Kor, Esbjerg, og Vokalensemble Ildfuglene. Hun har optrådt som solist ved en række koncerter bl.a. Open Air Opera 2014 og 2015 i Esbjerg Festuge.

Jørn Pedersen, baryton, er uddannet ved det Jyske Musikkonservatorium og studerede ved Operaakademiet fra 1984 til 1987. Jørn Pedersen har medvirket i utallige forestillinger på mange af landets scener, heriblandt Operaen i København og Den Jyske Opera. Foruden koncerter med landsdelsorkestrene og DR UnderholdningsOrkestret omfatter Pedersens repertoire også operette og musical – han har bl.a.

sunget rollen som Fantomet i Lloyd Webbers *Phantom of the Opera* på Det Ny Teater mere end 60 gange.

Prinsens Musikkorps har fungeret i mere end 300 år – næsten uafbrudt og altid for det samme regiment. I en periode på 9 år måtte regiment – og publikum – undvære musik på grund af nedskæringer, men musikkorpset blev genetableret i 1941, hvor

de danske militærorkestre virkede som musikalsk modvægt til de tyske orkestre under besættelsen. Herfra har musikkorpset udviklet sig til en moderne og traditionsbevarende del af dansk kulturliv. Musikkorpset indgår i Forsvarets stab på ca. 90 musikere. Selve korpset består af 16 musikere og har hjemsted på Skive Kaserne.

Henrik Rørdam er cand. phil. i musikvidenskab fra Aarhus Universitet. Han har siden 1993 været ansat som direktør i det nationale pladeselskab Dacapo, som står bag en række prisvindende Langgaard-udgivelser med bl.a. DR SymfoniOrkestret, Thomas Dausgaard og Nightingale String Quartet. Henrik Rørdam er formand for Rued

Langgaard Selskabet og er medlem af arbejdsgruppen vedrørende Carl Nielsen fejringen, 2015.

Casper Schreiber debuterede som dirigent i 2006 med Sjællands Symfoniorkester fra Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums solistklasse som elev af Frans Rasmussen og Tamas Vetö. Han er desuden uddannet i Skt. Petersborg hos Leonid Korchmar. Siden sin debut har Casper Schreiber arbejdet med orkestre og ensembler i

både Skandinavien og Rusland herunder bl.a. Odense Symfoniorkester, Aarhus Symfoniorkester, Aalborg Symfoniorkester, Oslo Sinfonietta og St. Petersburg Philharmonic Society »Congress« Orchestra. Inden for samtidsmusikken har Casper Schreiber dirigeret flere førsteopførelser af førende skandinaviske komponister som fx Pelle Gudmundsen-Holmgren, Hans Abrahamsen, Steingrímur Rohloff og Peter Bruun.

Sønderjyllands Symfoniorkester er nu et turnerende landsdelsorkester med 65 fastansatte musikere og med rødder helt tilbage til 1936. Orkestret spiller til omkring 150 arrangementer om året: symfonikoncerter, kirke-, skole-, gymnasie- og familiekoncerter. Hertil kommer koncerter med lokale amatørkor, årlige fælleskoncerter med Schleswig-Holsteinisches Sinfonieorchester og koncerter med gymnasiekor fra hele regionen. Sønderjyllands Symfoniorkester spiller til Den Jyske Operas forestillinger i landsdelen og medvirker ved transmissioner på DR P2. Endvidere indspiller orkestret løbende cd'er, bl.a. for selskaberne Danacord og Dacapo.

Lars Egegaard Sørensen er uddannet på Københavns Tekniske Skole Grafiske Fag 1984 og uddannet reprofotograf 1987. Han har været medskabert på mere end 100 forestillinger og Danmark og i udlandet og har skabt 3D til koncerter, teater, installationer, events og udstillinger over hele verden. Lars Egegaard Sørensen har arbejdet på en række prisvindende forestillinger, for eksempel *Sælsomt Mellemspil* på Det Kongelige Teater, *Rent* på Aalborg Teater og *K.* På Kaleidoskop Teater. Han har arbejdet sammen med en lang række instruktører i forbindelse med teater, opera og dans mv.

Esben Tange er cand. mag. i musik- og medievidenskab fra Københavns Universitet. Han er redaktør og koncertvært i DR P2 og formand for Léonie Sonnings Musikfonds bestyrelse. Esben Tange er kunstnerisk leder af Rued Langgaard Festival i Ribe og har siden 2002 skabt en række visuelt formidlede koncertforestillinger, hvor Rued Langgaards musik kombineres med bl.a. Schumann, Wagner og Strauss. Er desuden foredragsholder og forfatter til *Hjerterne opad I. Mod Lyset. Rued Langgaard, Musikken og Symbolismen*, der er den første af en række bøger om Langgaard og hans tid.

Berit Johansen Tange debuterede fra Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums kammermusikklasser i 2000. Hun er en erfaren og efterspurgt akkompagnatør og kammermusiker og har siden 2002 været fastansat på konservatoriet som akkompagnatør og repetitør. Som solist har Berit Johansen Tange arbejdet intenst med Rued Langgaards klavermusik. I 2005 udkom hendes cd med Langgaards soloklaverværker, som samme år blev nomineret til P2-prisen. I foråret 2011 udkom en ny Langgaard-cd, bl.a. med hovedværket Afgrundsmusik.

Birgit Tengberg har siden 2013 været tilknyttet Rued Langgaard Festival som reportagefotograf. Hun dækker festivalen i billeder og tekst på Facebook (Rued Langgaard Festival) og producerer videoclips før og under festivalen. Birgit Tengberg er koncertarrangør på Johannes Larsen Museet, Kerteminde, og indehaver af Tengberg Media.

Lotte Toftemark debuterede fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i 1991 og var en efterspurgt pianist og kammermusiker frem til 2007, hvor hun skiftede professionelt spor. Siden da har hun arbejdet som leder, rådgiver og projektudvikler og fra 2013 bidraget til udvikling af Rued Langgaard Festivals organisering, markedsføring, fundraising og samarbejdskreds. I 2014 var Lotte Toftemark tilknyttet Odense Symfoniorkester som projektudvikler for aktiviteter i forbindelse med fejringen af Carl Nielsen i 2015.

Magnus Vigilius, tenor, debuterede fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i 2001. Han har optrådt som solist med orkestre som Det Kongelige Kapel, Odense Symfoniorkester, Storstrøms Symfoniorkester og Randers Kammerorkester. Siden 2012 har Magnus Vigilius arbejdet med det tyske heltetenorrepertoire, og i 2014 modtog han 2. prisen samt Orkesterprisen ved den internationale Lauritz Melchior Sangkonkurrence.

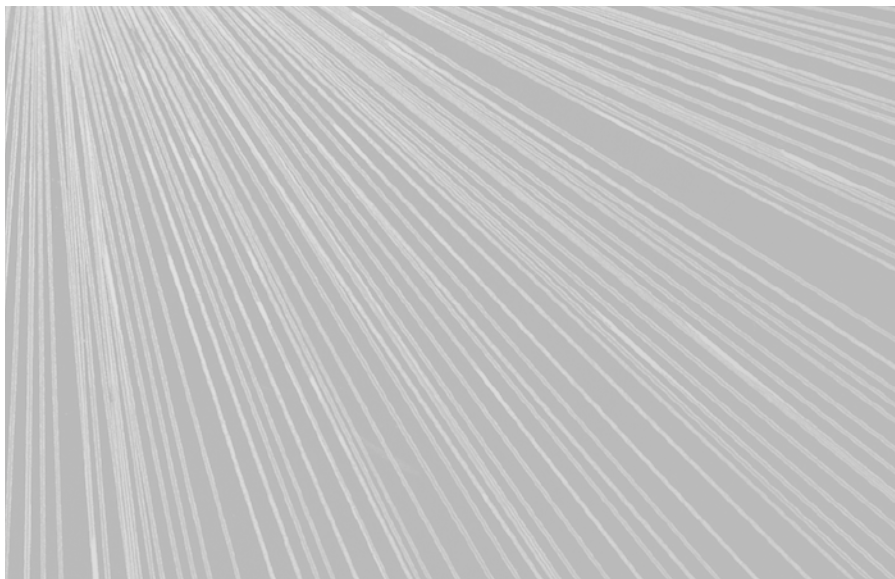
Vokalensemble Vest er et projektkor, der specialiserer sig i tidlig musik og historisk opførelsespraksis, altid kombineret med opførelsen af nyere musik. Koret består af o. 20 medlemmer, hovedsageligt sang- eller musikuddannede. Det ledes af Lasse Toft

Eriksen, organist ved Treenighedskirken i Esbjerg, komponist, arrangør og musikforlægger og Lars Ole Mathiasen, chef for Den Nye Opera og organist ved Gjesing Kirke i Esbjerg.

Elof Westergaard, biskop over Ribe Stift, er uddannet teolog fra Aarhus Universitet i 1991 og fik umiddelbart derefter embede som sognepræst i Husby, Sønder Nisum og Thorsminde efter at være blevet ordineret som præst i Ribe Domkirke. Fra 2005 til 2014 var han præst i Mariehøj Sogn og fra 2009 til 2014 tilmed provst i Silkeborg Provsti. Han

blev bispeviet i Ribe Domkirke 1. juni 2014 og bor nu i Bispegården i Ribe. Tidligere var han aktiv som korsanger, en færdighed, der allerede har ført til flere musikalske samarbejder i hans tid i Ribe.

GLAD FOR OPERA?

Så er Operaens Venner og medlemsbladet ASCOLTA lige noget for dig...

Danmarks eneste operablad – udkommer med 72-80 sider seks gange årligt og orienterer om opera i ind- og udland. Hvert nummer indeholder en opdateret Operakalender!

Besøg OV og ASCOLTA på www.operaensvenner.dk og læs om de fordele, du har at dit medlemskab.

Operaens Venner blev stiftet helt tilbage i 1982 af operaentusiaster. ASCOLTA har lige siden været foreningens flagskib – skrevet og redigeret af operaelskere til operaelskere. ASCOLTA fås *kun* gennem medlemskab af foreningen Operaens Venner.